

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek. Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

■ kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodájában.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 61. szám.

Kedd, március 15.

Március 15-ike.

Nagybecskerek, március 15.

A mai napot nemzeti ünneppé avatta a kegyelet, mely a szabadság eszméjének oltárt emelt minden hazafi szívében. Minden esztendő március 15-ikén, híven a tradíciókhoz, áldozunk ezen az oltáron halás szívvvel azok iránt, a kik lelkesedtek a nagy eszméért s a kik prófétái ihlettséggel hirdették azokat az ígéket, a melyek megtestesülésétől remélhették Magyarország újjászületését.

A március 15-iki nap a nemzeti érzület és a hazafias szellem újjászületésének ünnepnapja. Március 15-ike teremtette meg az országot azon nagy törvényhozóit, a kik századok mulasását rövid hetek alatt helyrehozta, önállósá tette bennünket, mint magyarokat. szabadokká, mint embereket s felvilágosultakká, mint európaiakat. S míg egyrésztől nemzeti egyéniségünket egyszerre emelték magas tetőpontra, másrésztől szorosabb eszme- és érdekközösségbe hozták bennünket Európa művelt népeivel.

Ezek a modern reformok, ezek a szabadelvű eszmék, az alkotmányos szabadságjogok teszik az 1848. március 15-iki napot halhatatlan emléküvé és veszik körül csodálatos varázsszal, az örök dicsőség glóriájával. Az emberi jogok forrása nyílt meg akkor számunkra a nemzeti függetlenség hatalmas szirtjeiből s a szabadság üde habjaiban fűrésztöttük meg akkor dermedt tagjainkat.

Az alkotmányos reformintézmények egész sora ebből a forrásból fakadt s ezek az intézmények alkoták meg az új Magyarországot. Az 1848-ik év március 15-ének ezen hagyatékai közkinccseink, a melyekhez nem formálhat külön jogot egyetlen pár, egyetlen osztály, vagy felekezet sem. Mindnyájunk öröke ez, a kik magyaroknak tudjuk, érezzük és valljuk magunkat.

S a kegyeletes ünnepből kiveszszük részünket valamennyien, mint a hogy részünk van mindnyájunknak a március 15-iki vívmányok áldásaiban is.

Évről-évre, változó sorban, változó küzdelmek és törekvések közepette, de ezen a napon a nagy mult emlékében egygyéforradunk hazafias érzésünkben, nemzeti lelkesedésünkben. S visszapillantva a multba, annak dicsfényénél vizsgálattjuk a jelent s kutatjuk a jövő ösvényeit, amelyekre rávilágítunk a mult ragyogó fényével.

Most pedig adjuk itt a mai ünnepegekről szóló részletes tudósításunkat.

A templomokban.

A ünnepegegek bevezetője, mint minden évben, most is a templomokban volt.

A róm. kath. plébánia-templomban fél 9 órakor az iskolás gyermekeknek tartottak misét, tíz órakor pedig ünnepi nagymise volt, melyet Szabó Ferenc apítplébános végzett Engel Ferenc és Kovács Lajos s. lelkészek segédletével. A mise alatt a templomi ének- és zenekar elénekelt Bogisich Mihály „Angyaloknak nagyságos asszonya” című gyönyörű régi magyar egyházi énekét, majd végül a Himnusz főnséges akkordjai zúgtak föl a boltívek alatt.

Az ünnepi istentiszteleten nagy közönség vett részt, köztük a különböző hatóságok és testületek fejei.

A többi felekezetek templomaiban is tartottak istentiszteleteket, amelyeken szintén nagy számú hívő közönség vett részt.

Az iskolákban.

Sorrendet tartva, a templomok után az iskolák ünnepegegeről kell beszámolnunk.

A „Miaszonyokról” nevezett iskolánövérkek vezetése alatt álló polgári leányiskolában délelőtt fél 9 órakor tartották meg az ünnepeget, előkelő vendégsereg jelenlétében. A növendékek énekkara elénekelt a Himnuszt, amely után Hajdu A. IV. osztályu tanuló szép emlékbeszédet tartott, a melyben a nap jelentőségét méltatta. Wingerl I. II. osztályu tanuló ezután magavalt a „Talpra magyar,” a melyet Rádd Iona II. osztályu tanuló zongorajátéka követett, aki a Rakóczi indulót adta elő tetszőtősen. A programon következő pontja volt Jakab Ödön „Március 15. című” költeménye, a melyet Ládai E. IV. osztályu tanuló mondott el lelkes hangon, majd Davidovits N. szintén IV. osztályu tanuló elszavalt Minke „Magyar hősnők” című szép versét. A „Talpra magyar” eléneklése után Müller B. és Müller R. III. osztályu tanulók előadták az „Induló”-t, melyet Engel Ferenc hitoktató magasszárnyalásu ünnepi beszéde követett. Végül az intézeti főnöknő rövid buzdító beszédet intézett a növendékekhez.

A Messinger Karolin féle leánynevelő intézetben a „Talpra magyar” eléneklésével kezdték az ünnepeget. A növendékek énekeltek s zongorán Narozsny Frida és Stern Vilma kísérték. Az éneket Edelmann Etelka szavalata követte. Az intézet énekkara ezután Keló Vilma és Jakabházy Emilia zongorakiséréte mellett elénekelt „A számuított dalá”-t Szilárd Gida szavalt. Urhegyi János tanár felolvasta Deutsch Aranka tanítóno szép ünnepi elmélkedését, amely élénk hatást keített. Végül Hajduska Janka és Schiffer Aranka szavalt s befejezésül a növendékek elénekeltek a Himnuszt.

A főgimnáziumban az iskolai ünnepeget 9 órakor vette kezdetét. Az ünnepeget megelőzőleg a tanulók fél 9 órakor misét hallgattak a gimnáziumi templomban, mise után pedig az intézet tornacsarnokában gyűltek össze, melyet ez alkalomból szépen felkészítettek. Az ünnepeget a Szózatallal vette kezdetét, melyet a főgimnázium énekkara énekel el. Utána Vugrinócsics Ferenc VIII. oszt. tanuló elszavalt a Tóth Kálmán „Előre” című alkalmi költeményét, a melyet Tóth László szintén VIII. oszt. tanuló ünnepi felolvasása követett. Végül az intézet énekkara elénekelt a Himnuszt.

A felső kereskedelmi iskolában d. e. 9 órakor volt az ünnepeget az intézet dísztermében, ahol Knyaskó Lajos igazgató hatóságos megnyitó beszéde után az énekkar elénekelt a Himnuszt. Ezután Pesztalics József felső osztályu tanuló elszavalt a Farkas Imre „Március 15.” című szép költeményét. Utána Schlessinger Ignác felső oszt. tanuló felolvasta magáirta alkalmi beszédét, melyben a nap jelentőségét méltatta. A Szózat eléneklése után Knyaskó Lajos záróbeszédet tartott, melyben hazaszeretetre buzdítja a tanulókat.

A felsőkereskedelmi iskola ünnepeget megelőzte a polgári iskola ünnepege, a mely reggel 8 órakor volt szintén az intézet dísztermében. Itt az ünnepeget a Himnusszal kezdték, melynek eléneklése után Török Ferenc polgári iskolai tanár magas szárnyalásu beszédben emlékezett meg március 15-éről. Majd Csath N. IV. oszt. tanuló elszavalt a Jakab Ödön „Március 15.” című alkalmi költeményét, utána pedig Haidvogel Nándor szavalt a Pósa Lajos „Márciusi ifjuság”-jat Knyaskó Lajos igazgató lelkes záróbeszéde után a Szózat eléneklésével az ünnepeget véget ért.

A központi állami elemi népiskolában a Himnusz eléneklésével kezdődött az ünnepeget az iskola egyik első emeleti termében. Utána Baaden Károly igazgató lelkes megnyitó beszédet mondott s kifejtve március 15-ének jelentőségét, buzdította a haza iránti szeretetre a tanulókat. Az igazgató beszédét két szavalt

A „TORONTÁL” tárcája

Fecsegő asszonyok.

Amerika napról-napra rendkívüli szenzációkat szolgáltat. Az utolsó ez: a legjobb társasághoz tartozó háromszáz new-yorki hölgy fogadalmat tett volna arra, hogy háromszor huszonegy órán át egy szót se szólnak. A város közelében kiszemelték egy kolostort s a esend-kurát ott akarják elszenevni.

Erről a vállalkozásról természetesen csak úgy repülnek a glosszák és a tréfás, pikáns megjegyzések. Három éjjel még hagyján, így gondolkoznak a mi szép asszonyaink; de három napig ellenni beszéd nélkül! Már a második reggelen a még annyira összecsucott ajkak maguktól megnyílnak, a hét lakattal leláncolt nyelvek pedig föllázadnak... Alig akad egy-két javakorbeli asszony — a megátalkodott femisták közül, — aki azt állitáná, hogy gyöngébb nem fecsegési vágya: férfiak rágalma. Szép kortársnőink javarésze elég könnyen viseli el ezt a híret, vagy még meg is erősítik a maguk példájával...

Az igazat megvallva, a nők legőszintébb barátjai is alig tagadhatják, hogy a hölgyek fecsegőbbek, mint a férfiak. Nem tudom, vannak-e tudományos, biológiai bizonyítékok, amelyek ezt megmagyaráznák; hogy például „az artikulált beszéd központja” más volna az asszonyoknál és más a férfiaknál. De egy fizikai különbség föltétlenül jellemző: a hang különbsége. Az asszonyok magas, könnyű hangján gyorsabban,

ügyesebben siklik a szó, míg a hosszan vibráló, komolyabb férfihang arra kényszerít bennünket, hogy a szavakat lassabban ejtsük.

Ha tehát már a természet is felhúzza a fecsegésre, szokásaink és erkölcesink szerint egyenesen arra neveljük az asszonyainkat. A kis fiút, a fiatal embert az iskolákban, színházakban, kaszinóknakban elég korán szoktatják a hallgatásra. A leányok tanintézetekben a fegyelem kevésbé szigorú, korábban is fölenged. Amikor pedig ez a fegyelem egyszer megszűnik, más nem lép a helyére; a nők rendes foglalkozása: varrás, háztartás, de még az anyai gondok sem követelik tőlük, hogy hallgassanak. Sőt mi több: a kis gyermekek első nevelése egyenesen megköveteli tőlük, hogy összefüggés és határozott értelem nélkül sokat beszéljenek. A gyermek a mamától és a dajkától kapja az első szavakat és az első fogalmakat; már ezért is megérdemlik, hogy elnézzük fecsegő természetüket. De fecsegésre szoktatjuk, bátorítjuk a nőket első sorban mi magunk férfiak. Csak kissé szép legyen s akkor fecseghet a hölgy még oly üreseket: kedvesnek, szellemesnek találjuk. S melyikünknek nem alkalmatlankodott még fecsegésével valamely korosabb hölgy, akit a vele egyidősek valamikor kedves társalgónak ítéltek? S ha idegesen kérdezzük ezektől:

— Mi az ördöggel tetszett nektek az a fáradszatólan kereplő?

— Erre ők így felelnek:

— Amikor huszonegy éves volt, ugyanezeket mondta s az akkor nagyon bájos volt... Kell-e több e nőnek, aki találomra szavakat

mond s elragadtatást tapasztal maga körül, környezetet, amely valóságilag csúg minden szaván?

Igy neveljük a hölgyeket a fecsegésre, nemkülönben, mint a kacérkodásra. Ha aztán megharagszunk rájuk, mind a kettőt szemükre lobbantjuk. Amikor a szép ajkakat többé nem látjuk, az a véleményünk, hogy a nők fecsegése föltöttebb kellemetlen dolog és rossz következményei is vannak. A legrosszabb: a fecsegés az oka, hogy a nők nem gondolkodnak. A saját hangjukat mindig a másokéval együtt hallják s így lesznek a nők arról, hogy önönmagukkal társalogjanak; ennek következménye: a belső lelki élet teljes hiánya, a magánytól való ideges irtózás, beteges vágy a mozgalom, a zaj után. A lelki életre való képtelenség a fő jellemvonása annak a női generációnak, amely ma negyvenöt éves s amelyet Bourget és Maupassant oly természetihven lerajzoltak. Szegény nemzedéke a esinos papagályoknak!

A fecsegésből származó másik veszedelem, hogy a nők csak beszédközben gondolkoznak s ekepp az eszük járása szükségképpen felületessé válik. Innen az inséges tartalma a legtöbb asszony beszédjének, ha még annyit társalognak is a szalonokban. Fölszednek közhelyeket s más-milyen szóbeszédet, de a legesekélyebb kritika nélkül adják ki magukból.

Lehet-e ezen segíteni? Általános vélemény az, hogy nem. Egy tréfás régi anekdota jellemzően bizonyítja, hogy itt minden fáradozás hiábavaló. „Melyik a hónap, amelyben az asszonyok a legkevesebbet beszélnek? — Február, mert csak

Sz. v.	4401
1-III.	715
1-III.	1031
1-III.	928
1-III.	918
1-III.	906
1-III.	833
1-III.	754
1-III.	736
1-III.	708
1-III.	636
1-III.	150
V. v.	4511
1-III.	1031
1-III.	1031
1-III.	933
1-III.	806
1-III.	636
1-III.	150

követti. Steyer Péter IV. oszt. tanuló Petőfi „Nemzeti dalát”, Zalár Tibor IV. oszt. tanuló pedig Radó Antalnak „A szabadság születése” című versét szavalta el. Fischer Mór tanító nagy gonddal kidolgozott alkalmi beszédben méltatta március 15-ikét és a tanulók elé állította példának a márciusi ifjakat. Ezt ismét szavaltok követték s Baráczius József V. oszt. tanuló, Hermann János IV. oszt. tanuló, Barth János IV. oszt. tanuló, Koloss Fülöp IV. oszt. tanuló szavaltak hazafias verseket. Az ünnepély befejezésül a tanulók elénekelték a Szózatot.

Az Eötvös-utcai állami elemi népiskolában szintén a Himnusz elénekeltével kezdték az ünnepet, majd Banyai Jakab igazgató mondott határos magyarázatot március 15-ikéről. Fischer Fülöp VI. osztályu tanuló és Faur Kornél IV. osztályu tanuló szavaltak, azután Oszti Béla tanító fejtegette szép ünnepi beszédben a nagy napot. Heller Miksa IV. osztályu tanuló, Schmidt Mihály IV. osztályu tanuló szavaltak, utánuk a tanulók elénekelték a Szózatot, végül pedig az igazgató záró szavai fejezték be az ünnepet.

A kaszinóban.

A délelőtti ünnepségek legkiemelkedőbb pontja természetesen az az ünnep volt, a mely a kaszinóban folyt le délelőtt 11 órakor.

Az ünnepélyre az idén négy egyesület szövetkezett: A kaszinó-társulat, a torontálvármegyei magyar közművelődési egyesület, a nagybecskerek-i zenekedvelők egyesülete és Harmónia férfidalkör.

A kaszinó pompásan díszített nagyeremét persze zsufoltság megtöltötte a közönség, melynek sorában ott volt a megyei és városi élet minden kitűnősége.

A ritka gazdag programot a Harmónia férfidalkör vegyes karának éneke vezette be. A dalkör Ripka Imre karnagy jeles vezetésével elénekelték ifj. Szotyory Nagy Károly „Talpra magyar”-ját s az összevágó szép ének zajos tetszést keltett.

A Harmóniát a zenekedvelők egyesülete követte s Kéler Béla Rákóczy-nyitányának kitűnő előadásával aratott tapsokat Ripka Ármin karnagy megszokott szabatos vezetése mellett.

Most Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelő lépett a pódiumra s Jakab Ödön „Március 15.” című remek költeményét szavalta el. A szavaló tetszetős előadása és szép orgánuma minden tekintetben érvényesítette a költemény szépségeit s a közönség zajos tapsokkal honorálta a szavaltat.

Ezután dr. Várady Imre ünnepi beszéde következett, a melyben a szabadságot, a nemzeti eszményeket s az ezekért való együttes küzdelmet fejtegette lendületesen.

A határos beszédet szintén nagy tetszéssel fogadta a közönség.

A beszéd után a zenekedvelők egyesülete és a Harmónia egyesületen pompás kuruvedalokat adott elő a szokott precizitással nagy hatás mellett.

„huszonnyolc napja van”. Én mindamellett makacsul hiszem, hogy a nevelés sokat enyhíthet a természetes predispozíciókon. De hiábavaló munkát végeznének, akik a lányokat már jó korán akarják leszoktatni a fecsegésről és a kacérokodásról. Azt se tanácsolom, hogy a newyorki asszonyok példáját utánozni próbálják. Várják meg az értelem nyiladozását, aztán szoktassák a lányokat előbb félórás, azután egész órás elgondolkodásra, magukban elmélyedésre. Nem különös dolog-e, hogy ami iskolánk — a nőiskolák épp úgy, mint a fiúiskolák — mindenre vállalkoznak, csak éppen arra nem, hogy gondolkodni tanítsanak? S nem fájdalmas jelenség-e, hogy a legtöbb mai nő, aki négy órát szentel az öltözködésre — fecsegve; három órát az evésre — fecsegve; nyolc- kilenc órát pedig a szórakozásra, a lakás berendezésére — mindig fecsegve; egyetlen órát, de egyetlen órának a felét sem szenteli arra, hogy gondolkodjék magáról, hogy a csendben, magányban szemlélődjön?

Oly rövid az élet s az asszonyok a nap jó harmadrészét arra fordítják, hogy beszéljenek olyasmiket, amiket bátran el is hallgathattak volna, amiből haszna vagy élvezete senkinek sincsen. Ennek az időnek kis részét gondolkodásra lehetne fordítani, anélkül, hogy a szórakozás rovására esnék. Hozzászoknának, hogy naponként egy órán át a saját gondolataikat kövessék és vezessék, amikor nagyon el akarna kalandozni. S az elmélyedés által fegyelmezett gondolat föllázadna a bőséges, de fölösleges szóáradat ellen. Ez volna legjobb gyógyító szere a fecsegésnek.

Marcel Prévost.

A zenezámot Bakálovich Dóra szavalata követte. A kisasszony Ilyés Bálint „Szabadság, szerelem” című versét szavalta el kedvesen és poétikusan s a közönség szívesen tapsolta a bájos szavalónót.

Végül a Harmónia és a zenekedvelők egyesülete elénekelték vegyes karral a Himnusz s ezzel az igazán fölemelő és szép ünnepély véget ért.

A rendezőség az összes közreműködőknek ezuton fejezi ki hálás köszönetét.

Délután négy órakor a vármegyeház nagyeremében a közigazgatási tanfolyamhallgatók tartották márciusi ünnepüket, melyről holnap számolunk be.

A közig. bizottság ülése.

Nagybecskerek, március 15.

Torontálvármegye közig. bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését a vármegyeházán dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Riesz Jakab árvászeki ülnök, Tóth István kir. pénzügyigazgató, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Faur Kornél kir. főmérnök, Lauka József kir. alügyész, Hegedűs János anyakönyvi felügyelő Csekonics Sándor gróf, Babics József, Steinitzer Géza, Karácsonyi Andor, dr. Mangold Samu, Vinczevidy Izsó biz. tagok, Bielek Antal, Rigó István, Szilágyi Albert, Filkovic Boldizsár, Balás Iván, Hertelendy Ferenc, Bógh Károly, Wattay-Pelbart Dezső előadók.

Az elnök főispán üdvözlöi a megjelenteket s miután az ülést megnyitja, Karácsonyi Andor, a bizottság új tagja leteszi az esküt.

Filkovic Boldizsár bemutatja a közigazgatási bizottság 1903. évről szóló évi jelentését s miután konstatálja, hogy a jelentésben némi különösebb kiemelni való nincs, a bizottság a jelentést fölterjeszti a belügyminiszterhez.

Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató havi jelentésében a következőket adja elő. Állami egyenes adó címén a múlt év végével hátralék 3,501.032 kor. 33 fillér. A folyó évi adótarozásnak és utólagos előírásnak I. évnegyedi esedéke 2,170.475 kor. 71 fillér, összes tarozás 5,671.508 kor. 04 fillér. Töröltetett 52,340 kor. 4 fillér, megállapított tarozás 5,619.218 kor. Befizetés 1,087.961 kor. 32 fillér. Hátralék 4,531.256 kor. 68 fillér, vagyis az össztarozásnak 81%-a. A folyó évi február havi befizetés 207.942 kor. 49 fillérrel, a folyó évi január—február havi befizetés pedig 187.809 kor. 52 fillérrel kisebb, mint a múlt év hasonló időszakában. Hadmentesség díjban megállapított tarozás 293.116 kor. 46 fillér, befizetés 3103 kor. 97 fillér. Hátralék 290.007 kor. 49 fillér, vagyis az össztarozásnak 98%-a. A f. évi február havi befizetés 816 kor. 36 fillérrel, a f. é. január-február havi befizetés pedig 1497 kor. 96 fillérrel kisebb, mint a múlt évben. A múlt február hónapban 75 esetben ideiglenes hazadómentességet és egy esetben fizetési halasztást engedélyezett a pénzügyigazgatóság. Beresztóc, Homolc, Starcsova, Szaján, és Szerb-Keresztur községekben az összes pénztári kezelés megvizsgáltott, továbbá a nagy-kikindai m. kir. adóhivatal és a pancsovai só és fővámhivatalban vártlanul rovancsolás foganatosított. A pénzügyigazgatóság beltevékenységét illetőleg jelenti a pénzügyigazgató, hogy a beérkezett ügydarabokból január végével maradt hátralék 3298 darab, február hóban befolyt 12,937 drb., feldolgozandó volt tehát 20,235 drb. Ebből februárban feldolgoztak 13,639 darabot, hátralék maradt 6546 drb., ami körülbelül két heti forgalomnak felel meg.

A pénzügyigazgató bemutatja továbbá a pénzügyigazgatónak az 1904. évi egyenesadó kivétési lajstromok elkészítése és az azokban foglalt adótételeknek főkönyvi előírása tárgyában kiadott körrendeletét s egyúttal bejelenti, hogy ez irányban az 1901. évi 78.300 számú körrendeletben megállapított munkatervnek megfelelőleg milyen intézkedéseket tett.

A közig. bizottság a jelentést tudomásul vette. Dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő havi jelentésében különböző személyi ügyek után előadja, hogy a torontálszécsényi állami el. iskolát egy hatodik tanteremmel kibővítették s egy új tanítói állomást szerveztek. Az elmúlt hónapban 12 áll. tanító, illetve tanítónő és 1 községi tanító kapott 100—100 kor. korpótléket. Bejelenti, hogy a kultuszminiszter Pancsova és környékén népköztudási ügyének ellátásával Martin Imre pancsovai felső keresk. iskolai igazgatót bízta meg Torontálvármegye kir. tanfelügyelője hatáskörének és felügyeletének érintetlenül hagyásával. A kir. tan-

felügyelő felhívta a hatóságokat, hogy Martint támogassák. A kir. tanfelügyelő február 24-ikén meglátogatta a torontálalmási áll. elemi iskolát, és az ottani községi ovodát. Február 29-ikén Nagy-kikindán elnökölt az iparostanonc-iskolai bizottság ülésén, melyen az elhunyt Kut István áll. főgim. tanár és ipariskolai igazgató helyébe Szalay János áll. főgim. tanárt, az iparostanítói állásra Szoja Miklós áll. főgim. tanárt választotta meg a bizottság. Ugyanazon napon meglátogatta a tanfelügyelő az iparostanonc-iskolát.

Faur Kornél az államépítészeti hivatal főnöke havi jelentésében előadja, hogy az állami közutak kifogástalan karban vannak és a folyó évben e közutakra szállítandó fenntartási és építési kavicfejlesztési kimutatásai a szerződéses vállalkozóknak már kiadattak és e kavicszállítás már megindított. Az uti személyzet úgy az állami, mint a törvényhatósági közutakon időszerű munkálatokkal foglalkozott és köteleességének általánoságban megfelelt. A törvényhatósági utak hengerelt részei kifogástalan, kavicolt részei kielégítő, kiépítetlen részei pedig minden időben járható állapotban vannak.

Dr. Plechl Szilárd havi jelentése szerint az egészségügyi állapot február hónapban kedvező volt s a ragályos betegségek sem pusztítottak nagy mértékben. Bejelentettek 142 vörheny, 10 tifusz, 16 difteritisz, 73 kanyaró és bárányhimlő beteg. Az 1903. évi egészségügyi statisztikai adatokat e hónap folyamán terjesztették föl az országos statisztikai hivatalhoz. Ez adatokból kiemeljük a következőket: Torontál vármegyében orvostudós volt 129, sebész 6, okleveles gyógyszerész 76, gyógyszerészségéd 4, okleveles bába 401, községi orvos 35, körorvos 51, városi orvos 5, járási orvos 14, halotkém orvos 103, képesített halotkém 90. A kórházak forgalma az 1903. év folyamán: a nagybecskerek-i József-kórházban 2473, a nagy-kikindaiban 932, a zombolyaiban 1703, a törökkanizsaiban 265, a nagyszentmiklósiban 1374, a módosiban 242, a nagybecskerek-i kir. törvényszéki fogházban 17, a nagykikindaiban 11 beteg volt.

Lauka József, a kir. ügyészség vezetője jelenti, hogy a vármegye területén levő fogházakba mindenütt rend van s különösebb esemény nem fordult elő. A folyók létszáma február végén a következő volt: A nagybecskerekiben 61 férfi, 5 nő, a nagykikindaiban 70 férfi 6 nő, a zombolyaiban 15 férfi, a törökkanizsaiban 20 férfi 2 nő, a nagyszentmiklósiban 47 férfi 3 nő, a billédiben 0, a törökbecseiben 5 férfi 1 nő, a módosiban 12 férfi 1 nő.

Több kisebb jelentőségű tárgy elintézésé után az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A miniszterelnök köszönete. Tisza István gróf miniszterelnök Torontálvármegye közönségének és a szabadelvűpártnak a parlamenti rend helyreállítása alkalmából hozzá intézett üdvözlő sürgönyeire a következő válaszokat küldte:

Jankó Ágoston alispánhoz:

Tekintetes alispán ur!

Torontálvármegye lelkes közönsége nevében a normális parlamenti állapot helyreállítása alkalmából tolmácsolt üdvözléért őszinte köszönetet mondok

Tisza, s. k.

Dr. Kis Jánoshoz, a torontálvármegyei szabadelvű párt alelnökéhez:

Tisztelt alelnök ur!

A torontálmegyei szabadelvű párt nevében a normális parlamenti állapot helyreállítása alkalmából tolmácsolt szíves üdvözléért hálás köszönetet mondok. Bizalmuk és ragaszkodásuk ezen megnyilatkozása a jelen viszonyok közt különös örömmre és meglegedésemre szolgál. Budapesten, 1904. évi március hó 12-ikén, hazafias üdvözléssel

Tisza, s. k.

Tallian miniszter a törökkanizsai „Gazdakörnek”. Tallian Béla földmívelési miniszterhez a „Törökkanizsai Gazdakör”, megalakulása alkalmából feliratot intézett kérve egyszersmind a miniszter támogatását. A miniszter a napokban a következő levelet intézte a „Gazdakör” elnökségéhez:

A tisztelt Gazdakörnek, Törökkanizsán. Őszinte örömmel értesültem a törökkanizsai gaz-

dakör me-
sikert
viszony-
varok, e-
kör cél-
szak-kör-
s annak
által én-
alapító-
hogy az-
korona-
Hazafi-
—

Mint Ter-
Károly p-
március-
beszéd-
tart a vi-
sen tar-
Este 7-
mely ut-
Ünnep-
nak a ter-
március-
ellenjel-
—

jegyző
Gresni
becskere-
polgári
az itten-
voltak:
vics Pe-
—

A helybe-
hó 16-án
gyűlést
neben a
az egyet-
jelentése
adása. A
Esetleges
—

S
törvény-
mindenfe-
s egy Nagy
becskerek-
a sorozás
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

A
reki „Har-
13-án tar-
szálloda-
az érdekl-
zésen kívül
tárgysoro-
Grandje-
szavakban
jelentésekl-
szerepelt
résztint má-
alkalmából
kezelt a ts-
választása.
egylet neve-
s legjobb
célját job-
állításra
tagokat, ho-
meg, mire
mellett F-
az egylet
Az ujjon-
netet mor-
bizalomért
mint eddig
mal, farad-
deni azon-
helyezze, u-
legnagyobb
tisztikar-
folyamán H-
iványi F-
nak, Ripka
József seg-
határozott
zése tárgy-
latát, mely-
veendőknél
hivatásan-
A közgyul-
pontját el-
ték, mely-
ad kifejez-
nevében az-
„Harmónia-
a tagokat,
s teljes od-
egylet kiví-
meg fokoz-
nemesebb
véget ért.
—

Martint 24-ikén iskolát, én Nagy-bizottság l. főgim. ay János a Szoja a bizott-felügyelő

hivatal az állami a folyó és építési vállalatítás már állam, rü mun-talános-engerelt gító, ki-járható

szertint kedvező tak nagy 0 tífusz, 0 beteget. atokat e országos meljük a vostudós erész 76. községi asi orvos tkém 90. mán: a a nagy- a török- 1374. a ényzéki teg volt. vezetője házakba ény nem végen a férfi, 5 a zsom- 0 férfi 2 3 nő, a nő, a

lntézése en a nap re nyitva nteken e 1/4-től észére dő egész Tisza megye nak a lmából követ-

onsége állapot üdvöz- k. megyei

párt állapot szíves ondok. meg- külö- szol- is hó k

Gazda- terhez alkal- ind a okban elnök- niszán, i gaz-

dakör megalakulásáról s midőn működéséhez sok sikert kívánok és attól a vidék gazdálkodási viszonyainak fejlesztésére üdvös eredményeket varok. egyttal tudatni óhajtom, hogy a t. Gazda- kör céljait egy népkönyvtári gyűjtemény, továbbá szakkönyvek adományozása, valamint a „Néplap” s annak szerb nyelvű lapja rendszeres küldetése által én is előmozdítani óhajtottam, nemkülönben alapító tagjai közé léptem, kérve a t. „Gazdakört”, hogy az alapító tagsági díj fejében küldött 50 korona összeget szívesen fogadni méltóztassék. Hazafüi üdvözléssel: Tallian sk.

Khuen-Héderváry gróf Temesvárrott. Mint Temesvárról jelentik, Khuen-Héderváry Károly gróf, a király személye körüli miniszter március 24-én érkezik Temesvárra, hogy program- beszédét elmondja. 25-én a szabadalvúpart gyűlést tart a vigadó nagytermében, s ezen a gyűlé- sen tartja meg gróf Khuen programbeszédét. Este 7 órakor a párt lakomát ad tiszteletére, mely után gróf Khuen visszautazik Budapestre. Ünnepléses fogadtatására nagy előkészületek foly- nak a temesvári polgárság körében. A választás március 26-ikán lesz s a miniszternek eddig ellenjelöltje nincs.

Estküvő. Árva János bavanistyei segéd- jegyző tegnap délelőtt esküdtött örök hűséget Gresics Keszarának, Gresics Szvetozár nagy- becskeréki nyomdatulajdonos bájos leányának. A polgári esketésnél, mely tegnap fél 12 órakor volt az itteni állami anyakönyvi hivatalban, tanuk voltak: Gombos Mihály kir. mérnök és Popo- vics Pécsi Szilárd.

Az „iskolagyermekbarát-egylet” közgyűlése. A helybeli Iskolagyermekbarát segélyező-egylet e hó 16-án, szerdán tartja az idei rendes évi köz- gyűlést a központi állami iskola értékeleti ter- mében a következő tárgysorozattal: Évi jelentés az egylet múlt évi működéséről. A számvizsgálók jelentése és ennek kapcsán a felmentvény meg- adása. A pénztári állás betöltése választás utján. Esetleges indítványok.

Sorozás Nagybecskereken. Miután a törvényhozás az ujoncjavaslatot megszavazta, mindenféle nagyban készülődnek a sorozásokra s így Nagybecskereken is. Az időpontot Nagy- becskeréken már megállapították, amely szerint a sorozás nálunk március 29-én és 30-ikán lesz.

A Harmónia közgyűlése. A nagybecs- keréki „Harmónia” férfiakör f. é. március hó 13-án tartotta rendes évi közgyűlést a Rózsa szálloda éttermében. A közgyűlés iránt nagy volt az érdeklődés, mert az állandó hölgykar szerve- zésén kívül a tisztújítás is tárgyat képezte a tárgysorozatnak. A gyűlést d. u. 3 órakor dr. Grandjean József díszelnök nyitotta meg, lelkes szavakban üdvözölve a megjelent tagokat. Az évi jelentésekből kitűnt, hogy a „Harmónia” 18-szor szerepelt kisebb-nagyobb, részint önmagától, részint más egyletektől rendezett ünnepélyek alkalmából. A költségvetés letárgyalása után követ- kezett a tisztikar lemondása s az új tisztikar meg- választása. Dr. Grandjean József díszelnök az egész egylet nevében fejezi ki azt, hogy meggyőződése s legjobb belátása szerint alkalmasabb, az egylet céljait jobban szíven hordó egyent ezen nehéz állásra nem tud, mint az eddigi elnökököt s kéri a tagokat, hogy az előbbi elnökököt újlag válaszsza meg, mire kitörő lelkesedéssel s hosszas eljenzés mellett Filkovich Boldizsar tb. m. főjegyző az egylet elnökévé egyhangulag megválasztatott. Az ujonnan megválasztott elnök meleg köszö- netet mond a tagoknak az őt ért kitüntető bizalomért s kifejezi abbéli ígérését, hogy ugy- mint eddig is, a tőle telhető legnagyobb buzgalom- mal, faradtságot nem ismerő kitartással fog küz- deni azon, hogy az egyletet hivatása tetőpontjára helyezze, ugy a közönség, mint a tagok lehető legnagyobb megalégedésére. Ezután következett a tisztikar többi tagjának megválasztása, minek folyamán Herman Gusztáv alelnöknek, Szent- iványi Ferenc titkárnak, Ripka Imre karnagy- nak, Ripka Camillo levéltárnoknak és Varkonyi József segédtitkárnak választattak meg. Ezután határozott a közgyűlés az állandó hölgykar szerve- zése tárgyában. Titkár felolvasta az elnök javas- latát, mely szerint a hölgyeket az egyletbe fel- veendőknél tartja, minthogy az egylet nemes hivatásának így sokkal inkább felelhet meg. A közgyűlés elnöki indítvány minden egyes pontját elfogadván, az indítványok következ- ték, melyek után díszelnök lelkes szavakban ad kifejezést Nagybecskerek város társadalmá nevében azon ügybuzgó működésért, melyet a „Harmónia” a múlt évfolyamán kifejtett s buzdítja a tagokat, hogy még fokozottabb szorgalommal s teljes odaadással törekedjenek arra, hogy az egylet kivívott hírnevét ne csak fentartsa, hanem még fokozza, mert csakis így lehet az egylet nemesebb céljait elérni. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A kömüvesek és ácsok sztrájkja. A még mindig sztrájkoló nagybecskereki kömüves- és ácssegédek ügyében az ipartestület békéltető bizottsága Mattanovics György városi jegyző,

mint iparhatósági biztos elnöklésével ma délután ülést tart, amelyen újból megkísérli a munkások és munkaadók között a békés meg egyezést létrehozni.

Dohányzási tilalom a vasuton. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter az összes vasutaknak elrendelte, hogy az összes állomási várótermekben és zárt váróhelyiségekben, továbbá ott, ahol két étterem van, azok egyikében dohányozni nem szabad. Minden vonalnál, melyhez egynél több ugyanazon osztályú kocsis van besorozva, legalább egy I., egy II., illetve egy I. és II. osztályú szakaszokkal, bíró kocsis, szükséghez képest egy III. osztályú kocsis a nem dohányzók részére tartandó fenn. Az ilyen kocsik „Nem dohányzóknak” feliratú jelzőtáblákkal látandók el. Ezeknek a kocsiknak még a folyosóin is tilos a dohányzás. Szükséghez képest a többi kocsikban is fentartandó megfelelő mennyiségű szakasz nem dohányzók részére. Ha valamely vonat csak egy-egy ugyanazon osztályú kocsis van besorozva, azok mindegyikében egy-egy szakasz a nem dohányzók részére tartandó fenn. A nem dohányzóknak fentartott szakaszokat utközben még akkor sem szabad dohányzó-szaka- szokká átalakítani, ha dohányzó szakaszokban tulzsufolás áll be. Ily esetben a dohányzók a nem dohányzó-szakaszokban helyezkednek el, ahol a dohányzástól tartózkodniuk kell. Ez a rendelet 1904. évi április hó elsejével lép életbe.

Halálos lórugás. Deszk határában, a kukutyini majorban, a múlt vasárnap halva talál- ták az istállóban Kiss Szűcs Mihály 12 éves béresgyereket. A jelentés szerint a gyermeket valószínűleg valamelyik ló rugta agyon, a mit a megejtett vizsgálat és boncolás tényleg meg is állapított, kiderítve azt is, hogy a fiu a szilaj lovak között saját vigyázatlanságának lett áldo- zata, mert az egyik ló hasba rugta.

Aki kertjét szereti, szóp virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag- ezütségétét *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller-utca 33.* A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra ter- jed, kívánatra mindenkinek ingyen küldök. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő megvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonosságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziészerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfáj- dalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Hor- gony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járvány- kórnál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése min- dig igen hasznosnak bizonyult.

Színház

*** Az első előadások.** Az idei tavaszi szini évad első előadásainak sorrendjét már megállapította Balla Kálmán színiigazgató s a közönség- nek mindjárt elején a legfrissebb és legjava szinpadai termékekkel szolgál. Az első előadás már említettük, az „Éjjeli menhely” lesz, a második estén pedig a „Vándorlegény” kerül színre Virágh Ferencel és Lányi Edit- tel a legfőbb szerepekben.

*** Czako Vilmos** társulati titkár tudatja lapunk utján is a bérelni óhajtokkal, miszerint réggel 8 1/2-től 9 1/2-ig a színház irodájában található.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Hírek a tengerről.
Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujabb tengeri harcokról most nem érkezik semmiféle hír s a had- viselő felek kölcsönös cáfolgatásokkal töltik az időt. Így például Tokióból hivatalosan megcáfolják Alexejev tengernagynak azt a jelentését, hogy több japáni torpedó- hajó elpusztult volna.

A keletázsiai vizeken most már a magyar-osztrák hajóraj is képviselve van és Csifuban két hadihajónk az „Aspern” és a „Kaiserin Elisabeth” horgonyoz, hogy megvédjék a magyar és az osztrák alatt- valók érdekét.

A szárazföldről.
Budapest, március 15. (A „Torontál” ered. táv.) A szárazföldi helyzetről érkező jelentések a japán csapatszállításokról szóló

hírekben morálnak ki. Hogy a japán had- sereg mit csinál a szárazföldön, arról persze nem lehet tudni semmit, azonban bizonyos, hogy hadseregük tulnyomó részét már fölvonultatták.

Az ujoncjutalék.
Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ujoncjutalékról szóló törvényjavaslatot, melyet tegnap a fören- diház is letárgyalta, mint felhivatalosan je- lentik, már tegnap délután a király elé terjesztették szentesítésre. A honvédelmi miniszter az ujoncozásra vonatkozó ren- deletet holnap bocsátja ki.

A katonai alapítványi helyek.
Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti táv.) Az új katonai alapítványi helyek- ről szóló törvényjavaslat rövid időn belül a Ház elé kerül. Ehhez képest az elő- készítő tárgyalásokat a Ház már megkezdi. Csütörtökön délután 4 órakor a véderő-, pénteken délután 4 órakor pedig a pénz- ügyi bizottság tart ülést és tárgyalja le a törvényjavaslatot

A kereskedelmi szerződések.
Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház közigazda- sági bizottsága holnap délután ülést tart, a melyen kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak Olaszországgal való ideiglenes rendezéséről, továbbá a német birodalom- mal és Olaszországgal kereskedelmi viszonyaink rendezése céljából megindítandó tárgyalásokról szóló törvényjavaslatokat tárgyalja.

Egy pánszláv kör alapszabályai.
Budapest, március 15. (A „Torontál” ered. táv.) A belügyminiszter a tiszolci pánszláv daloskör alapszabályait nem erő- sitette meg. A belügyminiszternek ez az elhatározása Tiszolcon, mely a felvidéki pánszlávizmusknak egyik főfészke, a tótok- nál nagy elkeseredést keltett, a hazafiasközön- ség azonban általános megnyugvással fogadta.

A póttartalékos tragédiája.
Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyszombatból táv- iratozzák, az ottani rokkantak házának harmadik emeletéről egy póttartalékos öngyilkos szándékkal leugrott és meghalt. Tettét azért követte el, mert családját kenyérkereső nélkül kellett elhagynia. Csalá- dját most a legnagyobb nyomorban hagyta hátra.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. március 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára		
		kor.-tól	kor.-ig	Kilós	kor.-tól kor.-ig	
Tiszavidéki	uj	76	8.20	80	8.55	8.80
Pestvidéki	uj	76	8.15	8.40	8.50	8.65
Bánsági	uj	76	8.10	8.35	8.0	8.60
Bácskai	uj	75	8.20	8.45	8.0	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—75	—	6.55	6.70
„	„	másodrendű	—	—	6.45	6.55
Árpa	„	takarmány	60—62	—	5.90	6.10
„	„	égetni való	62—64	—	5.80	5.90
„	„	sörfőzésre való	64—66	—	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	—	5.95	6.15
Tengeri	o	bánsági	—	—	5.50	5.60
„	„	másnemű	—	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.
Budapest, március 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra 1904.) 8.24 — —
Buza (októberre 1904.) 8.16 — —
Tengeri (áprilisra 1904.) 5.24 — —
Zab (áprilisra) 5.51 — —
Zab (októberre) — — — —
Rozs (áprilisra) 6.50 — —
Rozs (októberre) — — — —

Felelős szerkesztőnk távollétében a szer- kesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (készenyvágyó vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (készenyvágyó vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

103.348 1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
	Cannes	franc	122-45	87-80		
	Firenze		79-80	58-10	32-50	
	Genova		95-55	69-10	38-95	
	Grasse		124-60	89-25		
	Lyon-Perrache		134-55	95-70		
	Marseille		144-05	102-40		
	Milano		76-25	55-60	31-05	
	Menton		116-30	83-65		
	Napoli		106-85	77-05	43-60	
	Nizza		119-00	85-45		
	Róma		80-05	58-25	32-60	
	Torino		95-40	69-00	38-90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin		márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau			80-60	58-00	31-80	
Hamburg			130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyllyel együtt	16 kor.
I. osztály	12
III. (fedélzet)	6

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzaba és Cattaroba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Az igazgatóság.

A nagykikindai járás főszolgabírájától.

1846. I. sz. 1904.

251-32

Pályázat.

Torontálmegye nagykikindai járásához tartozó *Nakófalva* községében lemondása folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: Évi fizetés 1200 korona, melynek 1600 koronára leendő kiegészítése folyamatosan van.

Nappali látogatási díj 80 fillér

Éjjeli látogatási díj 1 kor. 20 fillér.

A huszszemlézeti teendőket a megválasztandó községi orvos a törvényhatóságilag megállapított díjazásért köteles teljesíteni, köteles továbbá a torontálmegyei orvosnyugdíj-egyesületbe, mint rendes tag belépni.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy törvényszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket *folyo évi március hó 31-éig* adják be.

Nagykikinda, 1904. évi március hó 8-án.

Főszolgabíró szabadságon:

Vogel,

tb. főszolgabíró.

651. tlkvi szám. 1904.

252-11

Árverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán ifj. Bartl Ferenc és neje szül. Ackermann javára 2860 kor. tőke, ennek 1895. évi október hó 1-től járó 6% kamatai, 169 kor. 90 fillér már megállapított, 38 kor. 25 fillér jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Ackermann József és neje szül. Christmann Borbála rudolfsnádi lakosok elien az ezen kir. járásbírószág területén Rudolfsnádi község határában fekvő és a rudolfsnádi 124. sz. tjkvben A. + alatt felvett:

15. sor. 2053 b hrsz. 2 hold szántóra 456 korona;

16. sor. 3004/a hrsz. 2 hold szántóra 438 korona;

17. sor. 3728/b, 3729/b s 3730/b hrsz. 1 hold rét, 800 □-öl nádas s 800 □-öl réti földre 304 korona;

19. sor. 222/a s 223 hrsz. 101 □-öl belsőség s 300 □-öl kertre 65 korona;

a rudolfsnádi 1218. sz. tjkvben A. + alatt Ackermann Anna tulajdonánál felvett 1. sor 222/b hrsz. 98. ö. i. számú ház s 401 □-öl belhelyre 576 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított felételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Rudolfsnádi község-házában 1904. évi május hó 14. napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni a köv. t. e. z. u. gy a telekkönyvi hivatalban, mint Rudolfsnádi községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, 1904. évi február hó 9-én, a kir. járásbírószág mint tlkvi hatóságnál.

Tóth,

kir. járásbíró.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Becserek.				Vissza				
Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	V.-v. I-III.	8.				V.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	V.-v. I-III.	
620/1019	815	—	290	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	125	—	740	—	715
916/1134	935	—	351	„ Czegled	—	—	—	1206	—	621	—	438
1065/1226	1099	—	426	„ Keeskemét	—	—	—	1181	—	548	821	405
1065/1226	1035	—	458	„ Kis-Kun-Félegyháza	—	—	—	1104	—	522	717	323
1227	1120	—	497	„ Szeged-Rókus	—	—	—	1030	—	426	—	245
145	1201	—	606	ind. Szeged	—	—	—	834	—	357	—	1232
155	1211	—	618	érk. Szőregh	—	—	—	820	—	345	—	1220
156	1212	—	619	ind. Szőregh	—	—	—	819	—	344	—	1219
203	1220	—	629	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	—	—	810	—	335	—	1211
217	1232	—	645	*Gyála	—	—	—	794	—	323	—	1157
224	1239	—	700	Szerb-Keresztur	—	—	—	745	—	315	—	1149
248	105	—	735	Törökkanizsa	—	—	—	720	—	257	—	1130
302	119	—	755	Szanád	—	—	—	649	—	235	—	1110
312	128	—	821	Csóka	—	—	—	635	—	224	—	1030
325	141	—	840	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	—	604	—	210	—	1014
339	155	—	904	Páde	—	—	—	545	—	155	—	1029
353	209	—	920	*Esztermajor	—	—	—	522	—	138	—	1013
405	221	—	937	Boesár	—	—	—	508	—	127	—	1001
415	231	—	948	érk. Karlova (9.)	—	—	—	455	—	115	—	919
V.-v. 4412	—	—	1031	érk. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—	350	—	1158	—	V.-v. 4411
I-III. 320	135	—	713	ind. Nagy-Kikinda (9.)	—	—	—	—	—	841	—	I-III. 1031
444	245	—	802	ind. Karlova (9.)	—	—	—	—	754	100	—	928
459	256	—	812	Beodra	—	—	—	—	745	1251	—	918
510	306	—	822	*Vincezer	—	—	—	—	735	1241	—	906
558	327	—	843	Török-Becse-Araacs	—	—	—	—	715	1221	—	843
626	345	—	903	Kumán	—	—	—	—	657	1203	—	754
647	404	—	923	Melenceze	—	—	—	—	643	1149	—	736
705	420	—	933	Elemér	—	—	—	—	622	1128	—	708
722	435	—	953	érk. Nagy-Becserek (1. 2.)	—	—	—	—	697	1112	—	646
1213	920	—	—	érk. Pancsova-Józsefváros (2.)	—	—	—	—	—	—	—	150
—	620	—	—	érk. Szécsány (1.)	—	—	—	—	—	—	—	802

Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Vissza				
V.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	9.				Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	Sz.-v. I-III.	V.-v. I-III.	
620/1019	—	815	290	ind. Budapest ny. p. u.	—	—	—	—	—	740	—	715
—	930	—	410	ind. Temesvár-Józsefváros	—	—	—	—	817	1257/10	—	591
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda	—	—	—	—	624	841	149	1031
413	1220	221	738	ind. *Valom	—	—	—	—	558	821	123	1008
420	1235	239	752	érk. Karlova (8.)	—	—	—	—	540	805	105	953
834	357	—	—	érk. Szeged (8.)	—	—	—	—	145	—	—	608
722	—	435	—	„ Nagy-Becserek (8.)	—	—	—	—	—	—	—	646
1213	—	920	—	„ Pancsova-Józsefváros (8. 2.)	—	—	—	—	—	—	—	150

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.